

fita posada un xich més lluny del nostre casal, uns quants pams més de terra guanyada pera reconstituir lo turrer de Catalunya.

Anuncian los diaris madrilenys, que l'hivern que vé en Borrás treballarà a Madrid, interpretant, naturalment, lo teatre castellà, quina vida va arrastrantse trista y monòtona, faltat de la sava nova que tot ho rejo-veneix. En las obras, per sa llengua, no s'hi trobarà en Borrás, y poch a poch anirà apagants'e brill d'un talent malaguanyat...

S'il porta a cap aquest intent, n'estèm ben segurs que més d'una vega-dà li vindrà al pensament plè de amargura's cèlebres versos d'en Baguer:

Ayl Castella castellana
Si la terra catalana
no t'haugés conegut may...

DOCTOR PALAUET.

Los motius de ma simpatia

A l'iniciar-se la guerra rus-japonesa, totas mas simpatias foren pel Japó y a dirhós veritat, casi bé no'm donava compte de las causas de semblant simpatia...

Pot dirse que no hi entravam entre las esmentadas causas, ni sisquera aquellas que podían considerarse com a orígen de la desfeta dels russos. Prescindia jo per complet de lo que havian fet los russos a Crimea y a la campanya turch-russa; prescindia de la dificultat de portar la guerra a mils de kilòmetres de distància; prescindia també de l'antiquada organisiació de l'exèrcit y de tots los cossos auxiliars del gran imperi moscovita.

Aixís mateix no tenia en compte los adelants del Japó, son heroïsme en la campanya xino-japonesa, l'admirable organisiació de son exèrcit y marina, la pericia de sos generals, lo perfeccionats que tenen tots los serveis de guerra...

Res d'això entrava en mas simpatias, cap de las causas exposades feya decantar ma preferència vers los uns o altres. Era ben diferent lo punt de partida de mas reflexions.

Jo'm considerava desde'l primer moment las causas de la guerra. Veyà a l'imperi del Mikado, que tant ho havia afanyat, desposseit de Port Arthur y la Manxuria, ocupats abdós territoris ab mala fè per la Russia, sens altre dret qu'el de sa forsa, sens altra rahó que la que podia donarli'l gròs contingent de son exèrcit; ab una arrogancia nascuda de la mansuetud ab que era respectada sa voluntat per totas las grans potències militars d'Europa...

Y com més reflexionava més m'interessava la sòrt d'un imperi com lo del Japó, si bé de pob'ació respectabla, insuficient ab sos 48 milions de habitants pera medir sos armes ab lo colós del Nort, ab la Russia, poblada per 130 milions d'habitants.

Anava creixent ma admiració vers lo poble japonès, al considerar lo domini perfecte de si mateix ab que ha soportat la ferida d'amor propi que representava lo veurer ocupat lo mellor port del mar de la Xina, què tanta sanch los hi costà, per los russos, y la Manxuria convertida ab una província més de l'imperi moscovita.

Arribá'l moment en qu'ls japonenses cregueren haver acabat sos preparatus y ab arrogancia que sorprénquen a tothom exigiren als russos la evacuació de la Manxuria. Lo pensar qu'el Japó s jugava lo tot per tot en aquesta guerra, fou causa primordial de ma simpatia.

Està montat aquest món d'un modo tal, que causa verdadera pena veure còm s'abusa del dret de la forsa en tots los ordres. Política, financierament, socialment, lo dret brutal impera; sembla qu'el més fort pot impunemente atropellarlo tot, sens respectes, ni consideracions de cap mena; lo vènent en la lluita, podrà clamar, podrà queixarse, mes sos planys se Pédran en lo desert, la brutalitat dels fets consumats s'imporrà, y'ls grans, una y altra vega-dàs burlaran, dels débils, dels caiguts, per rahó que tinguin, que no hi ha qui detingui en sa carrera, en sa marxa triomfal, al poderós.

La guerra dels Estats Units ab Espanya fou una mostra de còm' aprecià'l dret la major part de las nacions; l'epopeya del Transval nos donà prova de la rapacitat d'Inglatera; l'actual campanya rus-japonesa, lo mateix incipient conflicte del Marroc, nos denostran que p'si a tots los Tribunals internacionals de la pau, més teòrichs que altra cosa, la constant preocupació dels Estats forts és absorvir als débils, de la mateixa manera que en tota competència mercantil triomfa, no qui té rahó, sin qui té la caixa més plena pera res-

sistir mentres arruina a son competidor.

Per això quan veig que un poble naixent com lo Japó fa cara a un colós com la Russia, mas simpatias són sempre per lo més débil, per qui s'ha tractat d'abatre, y'ls resultats actuals semblan reforçar l'esperit y fer entendre que també en aquest món las malifetas, las accions innobles, los abusos, troban alguna que altra vegada son correctiu, son merescut.

Y no hi ha que dubtarho. Los pobles creixen fins que sa desmedida ambició'ls pert; avuy Russia, demà Inglaterra, altre dia's Estates Units, pagaran ab sobras, las consequencies de son orgull, de sa despreocupació, de l'abús de son poder y de sa forsa; pera totes las nacions absorbents y despotas arribarà son dia, arribarà un moment en que de son actual poderiu, de sa actual grandesa, sols ne quedará'l recort.

A

De Re Agrícola

IX

Feyà temps, estimats llegidors, que no havia tingut lo gust, o bé si ho preferiu, que vosaltres no haviau tingut lo disgust de véurem omplir alguna columna del nostre setmanari. O de l'una o de l'altra manera; per activa o per pasiva; y ja'm tornéu a tenir present a la tasca, despresa de una porció de temps de tranquil mudisme.

Vos vaig a donar l'explicació del perquè havia passat tant de temps sense donar senyals de vida agrícola. Donchs, sí, l'única rahó és la següent: No hi ha com prodigarse molt en qualsevol ram del saber humà pera que prompte, ben prompte, s'hi acostumi la gent en la pròpia manera de ser, de tractar las cosas, y poch a poquet, veient massa sovint la vostra firma o escoltant massa vegadas la vostra paraula, arribèu a no ferne ni mica de cas dels vostres articles, dels vostres sermons. Manera d'evitar aquests cassos desgraciats; fer mutis una temporada.

Aixís la gent, pensava jo per sota'l nas, veient que ma humili firma brillava per la seva ausència, començaria a entrar en desitjos d'oir ma autorizada paraula, com diria un modestissim publicista d'aquesta encontra, y allavors demanaria a grans crits que hi tornés en *Ladifer* a embrutar quärtillas y més quärtillas.

Del pensat a l'executat, estimadíssims germans en agricultura, posat mon pensament en obra, és a dir, mantenintme callat, com un mort, un bon espay de temps, he anat esperant que vingués la sana reacció y que l'immens coro de veus s'aixequés aixordador fins a despertar als serafins y querubins de son somni placèvol, arribant a las alturas etèrees ahont cap planta hi viu, cap auellí hi trina, cap corb hi fa son niu y cap verdós lluerti.

Lo desengany més terrible que may cap pagesívol escriptor ha pogut sofrir, l'he patit jo y no's creguéu per això que vos ho vulguí posar en retret. La vostra eloquència muda me ha donat ben bé a coneixer lo cas que'n féyu de ma xerrameca agrícola. Esperant, esperant, crech haverlo perdut aquest plet; però com que a tossut gaires me guanyan, disposat ho estich a entaular recurs d'alcalde, y a n'axió vaig y tota vegada que la montanya no vol anar cap a l'home, és l'home lo que se'n va filosoficament dret a la montanya.

Y aquí'm teniu. Podria començar ab allò de F. Lluís de León quan tornava de fruir las dolsuras inquisitorials, como... però és ja assumptu molt lleigt y fins me penso que un'iquet massa cursiló. Abandonèmolas, donchs, totes aquestas fraseologies y aném dret al buit.

Som ja dins l'estiu y afe que aquest any s'ha presentat ab un desvergonyiment casi mai vist, y tota mena de bestias y bestiolas d'aquestas que semblan exclusivament criadas per amostrar l'home, y'ls amics de quatre potas, tindrán aquest any forsa y bona feina a fer, empitant de ma a manera a la pobra humanitat. Las moscas, especialment, sembla que enguany se presentan en apretadíssims esquadrons a fer la delícia de tot lo gènere humà.

Las moscas... parlemne una estona d'aquests dypters que prou ne són dignes de que hi perdiem ab ells un minut. S'hi havèu fixat algunes vegadas? Què graciosas que són y què aixeridoys! Ab quina gracia las fan anar aquellas potetas quan se netejan los bigots, y què empalagosas són quan s'enamoran d'una persona; no hi ha medi de trèureselas del demunt, no hi valen catelladas, ni cops de mocadors, y'ls son amor tan intens, tan fastidiós, que hi ha forsa

moments que arriban a fer entrar en deliri al desgraciat objecte de sus tendras ciutats.

Y no vos dich res quan las emprenen ab las bestias, al cop del sol, quan aquest ya de minvada, quan està mitj ennuvolat, etz, etz. Es cosa de no poguerla aguantar una mula mosquera y a voltas no hi bastan mans pera guarnirla o desguarnirla. Quàntas vegadas aquests insectes despreciables un per un, han causat tota mena de desgracias, quàntas còssas no han rebut los matxaters!

Forsa se n'ha ocupat la gent, especialment los veterinaris, de cercarla la manera d'aminorar las torturas que sofriren los pobres animals, tant quan són a l'estable com quan són a fòra. N'hi han forsa de sustancies que serveixen per aminorar aitals martiris.

Se coneix que no tenen cap avia que's hi dugui,

Devegadas a l'istiú, ja'n la fan fer la classe al pati, però ab il·lissons de bò de bò. Confesso que això de l'estudi és un fastich. Lo que és a mi m'aborreix.

¡Oh! y per lo que hi anèm a fer a estudii! Lo mestre prou s'escargamella y alguns noys al cap del curs guanyan premi. Ves los tontos, se pensan... qui sab que's pensan que hi van a fer a estudii!

Se coneix que no tenen cap avia que's hi dugui,

Fóssin al meu puesto que prou li tindrien aversió al Colegi al ferse càrrec de que sols se va a e studi. perquè'l mestre's fa vell...

JOAN GOLS.

COSAS DE CASA

Diferentes vegadas nos hem queixat de que l'Ajuntament no dedica la merescuda atenció a las cosas d'hygiene y que això fa que en aquesta ciutat, que podia ésser un model, en quant a salubritat pública, deixin molt que desitjar aquells serveys encarragats al cuidado del Municipi.

Un d'aquests serveys, y tal volta' més important pera que la població presenti l'aspecte de neta, se porta a cap d'una manera tan descuidada y tan deficient, que no sembla sino que l'arrendatari o encarregat de ferlo executar ho fassi de franch o no li paguin la cantitat contractada.

Nos referim al servey de netejar carrers, o sia lo que vulgarment se'n diu carro de la brossa. Aquest servey pel que l'Ajuntament paga una cantitat gens despreciable, servey que cada vegada que s'ha de renovar la contracta puja son presupost perquè els contractistas diuen que també cada vegada el Municipi imposa més obligacions, sols se cumplen en la part que afecta a l'Ajuntament, és a dir, a pagar religiosament la cantitat fixada en la contracta, però per lo que toca al contratista ni compleix lo pactat o estipulat en lo plech de condicions de la subasta, ni hi ha, y això és lo més llastimós, qui's preocupa o tingui l'energia suficient per ferlo cumplir.

Si no oirem malament, lo dia que en sessió's llegiren las condicions de la subasta, l'arrendatari vindrà obligat a que's fassí diariament la neteja pública de carrers, plàssas y passeigs. També a l'arrendatari se li imposa l'obligació de que, un cop neta la ciutat, que ho tindrà que estar tres horas després de l'eixida del sol, haurà de fer recullir, dia per altre, la brossa dels pisos de las casas particulars.

Que las esmentadas con licions no's compleixen, bé prou que ho veu tothom, donchs ni's carrers, plàssas ni passeigs estan nets, ni'l simulacro de netejarlos se fa o queda fet a las tres horas d'haver eixit lo sol, ni dia per altra passan pels pisos; y en quant a lo darrer, fan com aquell ditxo castellà, poco y mal echado, ja que quan los hi escau pujar pels pisos llenass més brossa per las escalas que no n'arriban a tirar al carro.

També creyem que hi ha otra condició per la que's prohibeix tirar o depositar la brossa als carrers, a ninguna hora del dia ni de la noche. Donchs aquesta condició sembla que no deu resar pel contractista, perquè tant al demati com a las tardes, lo dia que's encarregats de l'arrendatari passan a recullir la brossa dels pisos, la deixan o bé fan un munt, al carrer, y succeeix que quan lo carro passa a recullirla ja s'han cuidat los gossos d'escamparla tot buscant algun os que roseigar, y això maleit lo gust que dóna als pobrets veïns de las casas que són aprop d'aquells munts de brossa, ja que's veuen obligats a no poder sortir als balcons per no fer sofrir al nàs ni als ulls.

Aqui que hi ha reglors que saben fer *habilitats* pera posar en ridicul a l'Alcalde, sòra bò que's prevaleguessin de la qüestió d'hygiene pera veure que l'Alcaldia mostra molt poca energia y que l'obliguassin a cridar a l'arrendatari del carro de la brossa pera ferli avinent que si no compleix las condicions de la contracta se li exigirán las responsabilitats a que hi haja dret. Això si que fóra un cop que'l poble veuria ab gust y tal volta guanyaran algunes simpatias de las que van perdre quan feren l'etzeigada del dia del Corpus.

Aquí que hi ha reglors que saben fer *habilitats* pera posar en ridicul a l'Alcalde, sòra bò que's prevaleguessin de la qüestió d'hygiene pera veure que l'Alcaldia mostra molt poca energia y que l'obliguassin a cridar a l'arrendatari del carro de la brossa pera ferli avinent que si no compleix las condicions de la contracta se li exigirán las responsabilitats a que hi haja dret. Això si que fóra un cop que'l poble veuria ab gust y tal volta guanyaran algunes simpatias de las que van perdre quan feren l'etzeigada del dia del Corpus.

A les autoritats no cal que's hi començan res són sordas devant los planys de tota la població quan se tracta de l'assumpto dels consums. Se veu que l'Arrendatari té bons pa-drins.

semblant a la dels agents de l'invisible Sr. Guijarro, puig ja no's tracta de rigorismes en l'aplicació de tarifas, y per tota conveniencia fins del mateix arrendatari. Se tracta de què l'arrendatari dels consums té firmat ab lo comers de Tarragona y que interpreta, com li deuen i li sembla, sens consideració a nengú.

Y com això's fa a ciència y pacats posan lo crit al cel y desespera que's posin a ratlla las extralimitades y abusos de la may prou excederàda empresa arrendataria dels consums.

Sapigut és de tothom que'l comers de vi y alcoholos té ab los consumers firmat un contracte dit de *piperia*, determinats drets modicis a l'arrendatari a canvi de que no se'l molesta en las operacions y no estigen subiectes los magatzems d'edisits, aforos ni a intervenció de cap classe.

Aquest conveni que data de molts anys y que tant beneficis ha sigut sempre a l'entitat encarregada de la recaudació dels consums, sigui perfectament interpretat per l'Ajuntament, l'arrendatari Sr. Borrero y's gremis, fins que en mans del gran Guijarro és una font continuada de disgustos.

Y no és estrany que això succeeixi, puig l'actual arrendatari, com si no'n tinguis prou ab l'odiositat d'un impost exigit ab duresa sens igual aquí, sembla que no acabarà sa sed d'or fins que conseixi deixar Tarragona despoblada, totas las indústries arruïnades y'l coners fugint d'un despotisme sens precedents.

Ya començar a regir lo conveni de *piperia* y cada entrada dona lloc a rahons, puig totas las botas de trafech, fossin grans o petitas, preténan cobrarlas per bocoy, o siga a rahó de 5 rals bota, en lloc de 4 rals.

Després, ha volgut intervenir en las fàbricas d'alcohols, no obstant trobar-se compresas en lo concert de *piperia*, de modo que pretén per una part cobrar drets mòdics y per altra arreglos ab los fabricants per que no se'l intervingui.

A aquestes arbitrarietats han seguit d'altras. Començar a posar vigilants a tots los magatzems de vi ab l'encarrec de pendre nota de tot lo que entra y tot lo que surt, y no content ab això, vol ara l'arrendatari que pera tota sortida, fins per les que's fan destinadas a embarc, se tinga que solicitar permís per escrit de la Central de Consums, vexació a la que no pot ni deu sometèrs lo comers de Tarragona, que precisaument pera evitar molestias y dificultats té un contracte en lo que s'obliga a pagar uns drets mòdics pels vins y alcoholos.

Y lo notable del cas és que tant arbitraria ordre ha sigut comunicada als comerciants per medi de recado verbal, faltant a tota classe de consideracions y respects, puig resultar ridícul que un arrendatari de consums se cregui ab prou autoritat per tractar a tot lo comers d'aquesta plassa d'un modo tant denigrant.

Los comerciants, amparats ab lo contracte de *piperia*, no volen cumplir l'ordre de l'Arrendatari y fan bé, puig aquest pas algún dia fins voldrian los agents del Sr. Guijarro intervenir en totas las operacions y subjectar a tothom en un cercle opresor que fes impossible per complir la vida en aquesta desgraciada població.

A les autoritats no cal que's hi començan res són sordas devant los planys de tota la població quan se tracta de l'assumpto dels consums. Se veu que l'Arrendatari té bons pa-drins.

Nous arbitres al Port

Una de las disposicions que més meresqueren elogis del Ministeri de Hisenda, fou lo R. D. de 1.º de Mars de 1904, per lo que quedavan lliures d'arbitris los vins y olis destinats a l'extanger.

A Tarragona'l vi pagava per arbres d'Obras de Port, una pesseta per tonelada en la navegació de segona classe (Ports d'Europa y costas mediterranies d'Asia, Àfrica y adiantat) y una pesseta vinticinc cents també per ton

Xacolates POBLET, de Tarragona

Aquesta antiga fàbrica per complaure a sa nombrosa parroquia de Barcelona, ha establert en aquella ciutat un dipòsit, ahont los clients hi trovarán surtit de totas las classes que fabrica la casa **Poblet** y als mateixos preus que aquí.

Lo dipòsit està instalat en lo **Colmado Pelayo**, Rambla de Canaletas, 9, Barcelona.

barcar per ésser més concorregut de vapors, en lo que no s'ha cobrat mai drets de càrrega, no obstant tindre la disposició caràcter general, resultava favorit, encara que la tal supressió d'arbitres vingués a mermar los ingressos de la Junta d'Obras, puig lo que convé és que's faciliti la vida del comers y s'abaratint les cargas que pesan sobre la navegació.

No obstant, una vegada que'l Govern central ha volgut ésser generós, los egoïsmes locals s'empenyen en mistificar l'obra del Ministre d'Hacienda. Una Junta d'Obras de Port, creyem que la de Cádiz, va demanar autorització per seguir cobrant los antics arbitres, y's dictá una nova R.O. per la que's permet que las Juntas d'Obras de Ports puguen, segons sas necessitats, imposar arbitres sobre's vins y olis.

Segons nostres notícies, la Junta d'Obras de nostre Port tractá en sa última sessió de tornar a carregar los vins y olis que s'embarquin, proposant la Comissió executiva que las tarifes que regeixin en endavant, siguin:

Oli: Pessetas 1.25 tonelada pera tot lo que's destini a l'extranger.

Ví: Pessetas 1.25 pera la navegació de 3ª classe; i pesseta pera lo que's destini al Nord d'Europa, y o'125 pessetas pera's vins que s'embarquin pera's ports estrangers del Mediterrani.

De manera, que's restableixen los drets antics sobre tot, a excepció del vi destinat a ports estrangers del Mediterrani (Marsella, Cetze, Génova, Niza, etz.), que's gravan ab un impost de dotze céntims y mitj la tonelada, y encara això a titol d'ensaig, puig se tracta de que si en lo que queda d'això lo petit arbitre de pessetas a o'125 tonelada no dóna lloch a augment de tráfic, se torni a la tarifa antiga o sigui a una pesseta, y així mateix se consigna en lo dictamen de la Comissió executiva de la Junta de Obras del Port, segons nostres referències.

Afortunadament lo dictamen de la Comissió executiva de la Junta de Obras del Port, quedá sobre la taula y deurá discutir-se la sessió pròxima. Es inútil que consignem lo mal efecte que ha produït en tot lo comers la pretensió de la Junta de ferús de la facultat que ab caràcter voluntari li concedí'l govern, y esperem que la rahó y'l bon sentit s'imposin y que no's donarà'l cas de que siga la Junta d'Obras del Port, la que més deuria veillar pera fer del de Tarragona, un dels més importants del Mediterrani, donant tota classe de facilitats, lo cap y causa de son abatiment.

No deixém de comprender que li fan falta ingressos, mes també cal reconeixer que fins ara tot s'ha fet ab gran explendidesa y que dèu mil vegadas més beneficis resultarà pera Tarragona que la Junta d'Obras del Port s'imposi algunas economias, que no que carregui ab impostos a la navegació.

Y cal més que's tinga enteniment quan, com indiquem en altra part d'aquest article, a Barcelona no s'han cobrat mai drets de Port sobre las mercaderías que s'embarcan, puig la Junta d'Obras sols té gravat lo desembarch.

NOVAS

A nostra excitació de que discutissin los drets del Sr. Requena en l'assumpto importantíssim dels censals, que tants y tants disgustos ha de donar als propietaris de Tarragona, corresponen nostres confreres locals *La Opinión de la Provincia* y *L'Heraldo de Tarragona* ab lo més complet silenci.

Està bé. Aquesta actitud, cómoda per demés, és digna d'ésser recordada per los propietaris. Ab la majoria se posaren aquells diaris a favor del Sr. Requena y en contra dels interessos de la població en que's publican y de sos suscriptors, y en canvi quan se'ls invita a discutir los pretenduts drets del Sr. Requena, se callan com a morts.

Aquesta línia de conducta nos mou a preguntar: «Los hi és més agrable fer la part del denunciador dels censals, que no la de centenars de propietaris perjudicats en sos interesses per l'aludit Sr. Requena?»

Suposem que aquesta pregunta quedarà també sens resposta, no fós cas que'l Sr. Requena s'enfadés. Per altra part no comprendem aquest silenci. Si creuen los esmentats diaris en las afirmacions fetas en anteriors solts ¿por què no les defensan?

Preferiríam que nostre amor propi ne sortigués perjudicat, devant dels arguments aduits per los confreres y que tinguessim de reconeixer nostre erro, al veure afirmacions categòriques en un determinat sentit, que no que *La Opinión*, *L'Heraldo* y'l mateix *Diario de Tarragona* fugin d'estudi quan se'ls invita a rahonar, discutir y probar las manifestacions fetas.

¿Es que no val la pena de tractar l'assumpto dels censals en serio? Si aixís ho creuen y ho proban ab un estudiat silenci caldrà que's interessats ne prenguin bona nota.

Per tractarse d'una festa donada per un bon amich nostre en sa esplèndida estada, ab gust retallèm lo següent solt del distingit confrare *Diario del Comercio*:

«Con motivo de celebrar ayer su fiesta onomástica la distinguida señora é hija de nuestro particular amigo el conocido comerciante de esta plaza D. António Mas y March tuvimos ocasión de asistir á la reunión íntima que dieron.

Agradiciadas, señoritas y no menos distinguídos jóvenes hicieron gala de sus aptitudes en el canto y la música, sobresaliendo en gran manera la bella señorita M. Parés, triple de primera, próxima a debutar en la temporada que viene en el gran teatro Liceo, quien cantó con suma afinación y delicado gusto varios trozos de obras entre ellos algunos difficilísimos de «Faust», «La Traviata», «Bohème», etc.

La numerosa concurrencia, que llenaba los salones, salió altamente satisfecha de las atenciones de que fueron objeto por parte de la familia. Más y felicitándose además de haber tenido ocasión de oir á una artista como la Sra. Parés, á quién auguramos un porvenir brillantísimo.»

—Orfebrería religiosa y ornamentos d'Iglesia.—J. CABALLÉ GORAYECHE.

Ja pica en historia lo que passa ab los ditxosos orinadors d'aquesta esplanada. L'un dia per massa aigua, l'altre dia per massa poca, resultan los tals mingitoris los trastos més intuïts y ls adefessis més grossos.

Y no és això lo pitjor; hi ha vegades que no s'hi pot tenir cara y de veras compadeixèm als veïns de aquells edificis tant artístichs.

En quant a aquelles tontadas del chuslero, no val la pena de contestarlas. Que si's mingitoris de la Rambla no són d'ell, que són del primer tenient Ixart, que si nos havém errat de porta, que....

No li havém preguntat al Sr. Ixart si estava conforme en quedarse ab la propietat dels mencionats kioskos, pels quins, naturalment, hauria de pagar contribució; però creyem que pensará igual que nostres. Que tota construcció enclavada en la via pública depèn de l'Ajuntament.

Per consegüent, a la Corporació en pès y a tots sos dependents és als que toca sa vigilancia y reparació ben entera.

Dissapte passat prèngué estat nostre amich En Joseph Iborra ab la senyoreta N'Antonia Nolla, filla del conegut metge d'aquest nom.

Molts anys de felicitat desitjèm a la ditxosa parella.

Oh! Tarragona! Fins las herbas creixen en tas vías principals y n'hi han d'elles que són ja nadas de l'any passat; casi com si diguessim del temps de l'antigor.

Hi hauria reporter que d'això'n

faria objecte d'un article llàstimos y tant tétrich que fins aquellas cintas de pedras, tant tortas, s'escarrifarán, augmentant sas sinuosidades y sent més y més pronunciadas sas notables esquenes d'ase.

Nosaltres, trayentne una conseqüència més senzilla, dirèm únicament que si hi són és per una falta de cuidado y vigilancia casi inconcebibles.

Havém rebut del Vendrell, la fulla anunciadora dels mercats diumenginals que s'hi celebren.

Allí, bous grossos y magres, tossinos, ous, gallinas, etz., etz. en gran escala, y assegura la comissió organitzadora que hi haurà sempre prou compradors; oferint ademés, per si fan falta, magatzems per depositarhi de moment lo que convingui.

Fins hi ha regalos pels que hi portin mercaderías.

Exactament lo mateix que a Tarragona. Aquí asseguren a tots los que vulguin vindre a portar articles que's portals estan sempre a punt per aixollar a tot bitxo vivent, ahont l'inclit y sempre invisible Guijarro y sos consumers tenen sempre ls brasos oberts, com bonas mares, pera donar a tothom la bona abrassada de benvinguda, ab la seguretat de que's tendres fillets n'han de sortir ben contentos de sas afalagadoras caricias.

Una vegada lliures de las tendres inquisitorials dels sanchs de ruch, rebrían probablement l'agradosa visita d'un altre colla que's regirarán tot pera veurer si alguna dotzena d'ous o alguna badella grassa o magre era deudora d'algún censal.

No faltaria tampoch concejals inquiet que cada tres per quatre los farian mudar de lloch de venta y algún altre que's plantaría entre cap y coll cada reglament que tremolaran tots com fullas d'arbre. Y és clar, que uns céntims per aquí y uns rals per allà, se'n tornarian cap a casa carregats de sellos y papeletes, de tota mena d'estorços y sense cap quart a la butxaca.

Per alguna cosa vivim a la capital!!!

Havent mort **D. Pere Aragón**, Optich que desde molts anys venia dedicantse en aquest negoci, la **Viuda y Fills** de dit Sr. participan a sa nombrosa clientela que seguirán servintlos com fins ara.

Comte de Rius 10, 2.º 2.º

—Camisas y corbatas alta novetat. Camiseria de Pau Brú, comte de Rius, 20.

A l'hora de tançar nostra edició encara no havíam comensat lo concert extraordinari anunciat pera'l dissapte 25 de Juny y que devia tindrer lloch en lo cafè del Centre.

En ell hi havia de prendre part principal nostre simpàtich amich don Carles Terraza, lo tan conegut y popular mestre de bandurria, que havia de tocar a solo alguns números acompañat de piano, quina marca de fàbrica porta'l nom de Cateura, fabricant barcelonès que cada dia va adquirint major fama per las bonas qualitats dels instruments que construeix. Lo piano que s'havia d'estrenar és de propietat del Sr. Terraza y dels anomenats *pedalier*.

En lo pròxim número podràm donar compte exacte de las nostres impresions, puig sembla que hi havia espectació pera juntar de la bondat del piano que ve precedit de bona nomenada y ben bé podrem assegurar per endavant que'l fabricant quedarà bé, puig té bons intèpretes per ajudarlo a lluir.

Ab bona gent se fa sempre bona professió.

—Convalecencias.—Ovi Lécitina Giol.

Torna a correr la veu de que a fi de mes plega velas *La Opinión*.

Sentíam que's confirmés la notícia perquè és un dels periòdics que més nos distreuen.

Las conferencies que ha donat aquest any lo nostre bon amich y company En Cosme Oliva, han sigut coronades del mellor èxit.

Totas las deixebles han sigut aprobadas a la Normal de Barcelona ab excelentes notes, malgrat la grossa cuilita que aquest curs hi ha hagut de carabassas.

Per més que no siguem nosaltres los indicats pera enlairar las bonas dotes que pera la ciència pedagògica possee lo nostre benvolgut amich Oliva, som ans que tot aimants de la veritat y de la justicia. A cadascú lo seu y encara que sapiguem que aquelles quantas ratllas, a n'ell endressades, hagin d'ofender la seva modestia, no per això hem de deixar de dir lo que pensèm.

Felicitemolo donchs y felicitemnos a nosaltres mateixos de poguer contar ab amichs de sa virtut.

—Neurastenia.—Neurastenogeno Sugrañes.

La ciutat se va convertint en una tribu de Frajana, puig fa unas quantas vesprades que no sembla sinó que s'hi corri la pòlvora, que és festa propia de terra de moros.

A cada instant se senten petar uns quets que semblan carregats ab dinamita y fan tan fort soroll, que a voltes fins sembla que fassin troncar lo cervell.

Fóra de desitjar que las autoritats prengueixin cartas, procurant impedirlos aquests entreteniments ben propis de salvatges.

—Pernils gallegos.

Sobrepassades de Mallorca.

Sixto Villalba, San Miquel, 23.

Cansat de probar específichs sensé cap resultat, l'únich que m'ha fet surtir espessíssim cabell a la calva més grans que'l meu cap tenia, és lo vegetal «Azgar» del perruquer CASALS.

TIP. DE FRANCESC SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

LA ACTIVA

Servei diari d'encàrrechs de Tarragona a Barcelona y viceversa

BOXÓ Y FORCADA

Direcció Central a Tarragona: Carrer de l'Unió, 7 (fins las 4 de la matinada) y carrer de la Nau, 9, fuster.

A Barcelona: Portaferrisa, 23, porteria y carrer d'Urgell, 25, baixos.

Cervesa

de primera qualitat, se serveix a preus reduïts en l'acreditat establecimiento

Agent: D. Román Musolas

Carrer d'Apodaca, 38-Tarragona. Teléfono, núm. 34

LA BATERIA

Rambla St. Joan, núm. 39

Gràs assortit de vins y licors de totes classes, marcas de primera y prèus econòmichs.

Ibarra y C. de Sevilla

Línia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasajes, San Sebastià, Bayonne, Bordeus, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirà d'aquest port lo dia 30 de Juny lo vapor **Cabo San Martín**, son capitani Domingo Sanzirica, admès cárrega y passatgers pera's citats ports.

Lo despachan sos consignatari D. Marián Peres.

SVENSKA LLOYD

LÍNIA DE VAPORS DE LLOYD SUECH DE GOTHEMBURG

REVISTA BIMENSUAL ENTRE TARRAGONA Y LOS PORTS ENCARNADOS

Los bonich vapors suech **Albania**, sortirà del 5 al 8 Juliol, admès cárrega pera Marsella, Gotemburg, Copenaghen, Estocolm, Cristiani, Bergen, Malmö, Helsingborg, Norrkping, Gefle, Sundsvall Stettin, Danzig, Koenigsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemanya y Russia.

Lo despachan sos agents Srs. Boada germans.

Companyia Valenciana de Navegació

Línia regular de grans y ràpits vapors

ENTRE

Espanya, França e Italia

Vapors de la Companyia

Sagunto, Alcira, Játiva, Grau, Mataró, Cabañal y Denia

Sortidas fixes y setmanals del port de Tarragona, directament pera Marsella y Génova los dimars de cada setmana esca la quinzenal Liorna.

</div

L'ESPERANSA

Companyia anònima de segurs a prima fixa

Capital social: 5.000.000 de pessetas

Consell d'Administració

President.....	Don Joseph Ciurana y Cabré
Vice-president.....	Don Pere Company y Molins
Administrador general.....	Don Bonifaci López Muñoz
Idem idem suplent.....	Don Pere Rius y Fàbregas
Vocals.....	Don Joan Rovira y Palau
Gerent.....	Don Vicens Piera y Brils
Secretari general.....	Don Joseph M. Lloret y Barbany
Inspector general.....	Don Felip Durán y Piqué
	Don Vicens Aldrofèu y Prats
	Don Edelmir Borràs y Lozano
	Don August Vidal y Parera
	Don Lluís Massó y Simó

Direcció y oficinas: Rambla de Catalunya, 52

Delegat a la província de Tarragona: D. Emili Bessa, Real, 32.—A Reus y son partit: Srs. Massó y Ferrando

TALLERS
d'Arts Sumptuaries
FÉLIX RIBAS
Carretera Castelló, TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuaries.
Projectes y presupostos detallats de les obres que ho requereixin.

Emulsió NADAL

Es la millor y más agradable

Única que conté 80 per 100 d'oli de fletje de bacallà y glicerofosfat y hipotofits de cals y de sosa.

Aprobada y recomendada pels Colegis de Metges y Farmacèutics de Barcelona, mitjançant l'anàlisis dels Srs. Drs. Bonet, Catedràtic de Farmacia de Madrid y Codina Länglin, de Barcelona.

Es aliment concentrat, medicament tònic, estipulant del desenrotlló físich, creixensa d'òssos y surtida de les dents. Necesaria als nens, embrassades, veus y persones débils; per las enfermetats consuntivas, convalescència, diabets, tis, catarròs, tisis, escròfules, raquitisme, linfatisme y dolors; aumenta la lllet y la vitalitat.

DE VENDA

Farmaciacs y magatzems de drogas:
A Tarragona, Major, 14

ACADEMIA
CARRÓ
DIBUIX-PINTURA
ART DE DECORATIV
Viu-36. Tarragona

Hores de classe.—PINTURA.—Classe per noys: De set a dos quarts de nou del matí.

Classe per senyoretas.—De dos quarts de dues a les tres de la tarda.

DIBUIX.—Per senyoretas: A la mateixa hora de la classe de pintura.

Per noys: De set a dos quarts de nou del vespre.

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigus de semi-seda y cuiró, de color inalterable y teixit tantíssim lò, que resisteix tota prova al devall d'un canaló.

Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebòns, que ni Rafel ni Murillo los podrían fer mellor, apropos per regalos; causan gran admiració.

Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastòns, parassols de totas menes que són molt barato y bons. Mellor dir: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

Centre de suscripcions

SADURNÍ GINESTA

RAMBLA DE SANT JOAN, 39, TARRAGONA

En aquest acreditat Centre que més anys compta d'existeixència a Tarragona en aquest ram, s'admeten suscripcions a totes las obres de **Literatura, Ciencia y Arts** de les principals casas editorials d'Espanya ja sia per quaderns semanales o a plassos mensuals.

SE SUSCRIU TAMBÉ A LA

Biblioteca popular de L'Avenç y a la Ilustració Catalana

Ilustración Artística,

Album Salon,
Ilustración Española y Americana

y a tota classe de **Ilustraciones, Periódicos y Revistas francesas, inglesas y alemanas.**

La Confiança

AVIT Establiment de queviures y dolços de

FRANCESCH BOVE

Carrer de l'Unió, 18 (CASA PALLEJÁ)

TARRAGONA

GÀBINET Y CLÍNICA DENTAL

A. PONS ICART

ST. AGUSTI, NÚM. 21, PIS SEGÓN, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de les dents y genives.

Extracció de dents, caixals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, empodiums y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessses y dentaduras de totas classes.

Gran fàbrica de braguers

25, Unité, 34

Bernallos (TENENTS)

Aquest establiment compàtia ab los avensos més moderns y pràctics que la ciència requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdics.

Especialitat en lo braguer Articular Regulador Sistema Montserrat y ab tractament de las trencadures.

Grans existencias en braguerets de goma pera la curació radical de las trencadures congènitas y adquirides de l'infància y tot lo concernent a Cirurgia y a Ortopedia.

Casa recomenada per tots los seyors mejors que han tingut occasió de coneixela, tant per los gèneros de son catàlech com per los prèus reduits.

PERE MONTSERRAT, Unité, 34.—TARRAGONA

ABONOS

químichs y minerals garantits per son més alt poder fertilant, elaborant los compleixos especials pera cada terra y cultiu.

ABONOS

organio-químichs propis pera plantacions preparantlos també ab atenció a las necessitats de la planta y terra a que deuen destinarse.

Despullas, tercerilla, etz., grans lleugums, etz.

COMISSIONS Y REPRESENTACIONS

QUINTANA Y TORRES

Carrer de Barcelona, 4.—Tarragona

Joan Ruiz y Porta
Procurador

Mendez Nuñez, 16, 2. —TARRAGONA

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Mendez Nuñez, 6

Tarragona, trimestre.....	1'50 ptas.
Foia.....	1'50 >
Extranger.....	2'00 >
Número d'avuy.....	0'10 >

Anunci a preus reduits

COVIT
TECHINTINA
GIGOT

Lo meller reconstruyent era combatiente ab èxit totas las ma
laltias nerviosas. **DE VENDIDA**

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras

Real, 6, cantonada Rebollido, 20

En aquesta casa trobarà l'indústria, l'agricultura y las arts, un completí assortit de drogas, sulfat y primeras matèries pera abons ab riquesa garantida y d'importació directa y certificada al mercat.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sofre FLORESTILLA de la meller marca

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Completí assortit de medicació pera curas, antisèptics.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Farmacia Plana

al costat de l'antiga

CASA FIGUERAS

Real, 6.—TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Completí assortit de medicació pera curas, antisèptics.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Ayguas minero-medicinals

TARRAGONA

Línia de Cuba y Mèxic.—Lo dia 17 de Juny sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña, lo vapor **Alfonso XIII**, pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela—Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y l'Isla de Santo Domingo.

Línia de Nova York, Cuba y Mèxic.—Lo dia 26 de Juny sortirà de Barcelona, lo 28 de Málaga y'l 29 de Cádiz, lo vapor **P. de Saragossa**, directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units litorals de Cuba y l'Isla de Santo Domingo.

Línia de Venezuela—Colombia.—Lo dia 11 de Juliol sortirà de Barcelona, lo 15 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor **Buenos Aires**, directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guaya, admitem passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferro-carril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífich, pera qual port admets passatge y càrrega ab bitlets y coneixements directes. Combinació pera'l Molar de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano, Trinitat, Guanta y Camaná ab trasbord a Curaçao.

Línia de Filipinas.—Lo dia 18 de Juny sortirà de Barcelona, havent fet les escales intermitjents lo vapor **Isla de Luzón**, directament pera Génova, Port Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Africa, de l'India, Iava, Sumatra, China, Japó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Juliol sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor **E. M. Cristina**, directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Línia de Canàries.—Lo 17 de cada mes sortirà de Barcelona, lo 18 de Valencia, lo 19 d'Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor **M. L. Villaverde**, directament pera Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de La Palma y Santa Cruz de Tenerife, retornant a Barcelona per Cádiz, Alacant y Valencia.

Línia de Fernando Pòo.—Lo dia 25 de Juliol sortirà de Barcelona, lo 26 de Valencia, Cádiz, lo vapor **San Francisco**, pera Fernando Pòo, ab escales a Casablanca, Mazagán y altres ports de la costa Occidental d'Africa y Golf de Guinea.

Línia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dilluns, dimecres y dissabdes. Per més informes dirigir-se a son agent **D. EMILI BORRÀS**.

Serveys de la Companyia Transatlàntica

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Completí assortit de medicació pera curas, antisèptics.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Ayguas minero-medicinals

TARRAGONA

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la flor, tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una peseta.

A l'engrès importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. SERVA-SERRA.

A la menuda: Farmacia del Centre, Tarragona. Demanar **AGUA RAF SEMI**.

Aigua Raf Serra